

PAŹDZIERNIK 2023

Jak wspierać dziecko w dążeniu do samodzielności?

Maluchy posiadają naturalną potrzebę rozwoju samodzielności i poznawania świata. Z tego względu powinniśmy pozwolić im działać i podejmować własne decyzje już od najmłodszych lat. Dzięki zdobytemu doświadczeniu i przeżyciom dzieci kształtują wiedzę o sobie, otaczającym je świecie oraz testują swoje mocne i słabe strony. Czy wiesz, jak wspierać dziecko w dążeniu do samodzielności?

Dlaczego tak trudno nam pozwolić dziecku na samodzielność?

- **Obawa o bezpieczeństwo dziecka** – często zapominamy, że ochrona malucha przed niebezpieczeństwem powinna być tak samo ważna, jak wspieranie go w dążeniu do samodzielności. Przy odrobinie zdrowego rozsądku oraz w kontrolowanych warunkach można bez większych problemów pogodzić troskę o bezpieczeństwo dziecka z jego potrzebą autonomii.
- **Obawa przed konsekwencjami** – czasami wyręczamy dziecko w czymś, co chciałoby zrobić samodzielnie. Uważamy, że zrobimy to szybciej i lepiej. Dodatkowo chcemy uniknąć konsekwencji wynikających z dziecięcych przejawów samodzielności (np. rozlanej zupy, brudnego stołu lub poplamionego ubrania). Zupełnie niepotrzebnie.
- **Brak czasu i wygoda** – obecnie żyjemy w ciągłym pośpiechu. Nieustannie gdzieś pędzimy i na wszystko brakuje nam czasu. Aby zdążyć do pracy lub na umówione spotkanie, wyręczamy dzieci i wykonujemy za nie większość czynności (np. zawiązujemy im buty lub zapinamy guziki), co nie sprzyja samodzielności.
- **Nadmierna troska i ochrona** – nadopiekuńczy rodzice starają się zrobić wszystko, aby ochronić dzieci przed trudnymi sytuacjami, porażkami oraz przykrymi emocjami. W rezultacie kształtują u nich poczucie bezradności i zależności od dorosłych.

Jak uczyć dziecko samodzielności?

Dzieci uczą się samodzielności poprzez swobodne eksperymentowanie i działanie (np. zabawa na placu zabaw, ubieranie się lub przyrządzanie prostych posiłków). Pamiętaj, że ta nauka nie polega na pozostawieniu dziecka samemu sobie. Ważne, aby zdobywało ono nowe doświadczenia oraz kształtowało niezależność w bezpiecznych i kontrolowanych przez Ciebie warunkach. Dziecko powinno również znać i stosować się do powszechnie obowiązujących norm i zasad, aby swoim dążeniem do samodzielności nie naruszało granic innych ludzi.

Pamiętaj, że dzieci różnią się od siebie. Rozwijają się we własnym tempie, mają różne preferencje i zdolności. Z tego powodu nie wolno ich porównywać.

Uważnie obserwuj dziecko, aby we właściwym momencie rozpocząć naukę samodzielności oraz dostosować ją do aktualnych możliwości rozwojowych malucha.

Jak wspierać dziecko w rozwoju samodzielności?

Dzieciństwo to czas intensywnej nauki oraz zdobywania doświadczeń przydatnych w dorosłym życiu. Otoczenie dziecka odgrywa w tym okresie ważną rolę i ma duży wpływ na kształtowanie jego autonomii.

Jak zatem możesz pomóc dziecku w rozwoju samodzielności?

- Stwarzaj dziecku okazje do rozwijania samodzielności i nabywania nowych kompetencji. Motywuj do wykonywania codziennych czynności i domowych obowiązków. Nie zapominaj jednak, że zadania powinny być dostosowane do wieku i możliwości dziecka.
- Stymuluj i zachęcaj, ale nie zmuszaj do nauki samodzielności. Przymus przeważnie zniechęca do działania i blokuje proces uczenia się. Każde dziecko ma naturalną potrzebę rozwoju i chętnie uczy się nowych rzeczy, np. poprzez obserwację, naśladowanie lub zabawę.
- Nie wyręczaj dziecka. Pozwól mu się wykazać i samodzielnie dążyć do rozwiązania problemu. Uprzedź i wytłumacz, że nie zawsze wszystko się udaje. Chwal malucha za starania, a nie za ostateczny efekt.
- Pozwól dziecku dokonywać wyboru. Samodzielne podejmowanie decyzji buduje w nim świadomość własnych potrzeb i poczucie sprawstwa.
- Nie krytykuj i nie oceniaj. Pamiętaj, że dziecko, które jest nieustannie karcone, traci entuzjazm oraz chęć do samodzielnego działania.
- Pozwól dziecku popełniać błędy. Maluch ma prawo eksperymentować. Nie uchronisz go przed wszystkimi wypadkami i pomyłkami. Twoim zadaniem jest wspierać je w samodzielnym działaniu oraz uczyć, jak radzić sobie z porażkami.
- Daj dziecku czas na znalezienie rozwiązania sytuacji problemowej. Okaż wyrozumiałość i cierpliwość. Nie ponaglaj i nie ruszaj z pomocą od razu, gdy tylko pojawią się trudności. Poczekać, aż dziecko samo poprosi Cię o pomoc.
- Bądź otwarty na propozycje i pomysły dziecka. Chwal za każdy przejaw samodzielności i poszukiwania rozwiązania problemowej sytuacji.
- Nie nadużywaj słowa „nie”. Jak najczęściej mów „tak”. Np. gdy dziecko w środku zimy chce ubrać letnie ubranie, zamiast mówić „nie, bo jest zimno”, powiedz „tak, jeśli założysz też ciepły sweter”.

Dzieciństwo to okres, w którym dziecko zdobywa nowe doświadczenia oraz uczy się zachowań i umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu. Nie ograniczaj jego dążenia do samodzielności, ale w rozsądny sposób kontroluj jego działania. Dzięki niezależności wzrasta jego samoocena i poczucie sprawstwa. Pamiętaj, że dzięki Twojemu zaangażowaniu z samodzielnego dziecka wyrośnie w przyszłości niezależny i zaradny dorosły.

MAŁA MOTORYKA A TERAPIA RĘKI

„Gdy paluszki się ruszają, charakter pisma poprawiają”

Czytanie i pisanie są niezbędne do odniesienia sukcesów w szkole.

Rozwinięcie zdolności motorycznych i koordynacji wzrokowo-ruchowej u dzieci wymaga czasu i praktyki. W czasie, gdy dzieci rozpoczynają szkołę, mięśnie rąk i nadgarstków są wciąż relatywnie słabe, a zdolności motoryczne nadal nie w pełni rozwinięte. Mimo to, właśnie w tym wieku, uczniowie rozpoczynają naukę pisania. To dlatego dzieci narzekają na bolące ręce i zmęczenie. Odczuwają niejednokrotnie skurcze mięśni podczas pisania lub po pisaniu.

Ręka dziecka powinna być przygotowana zanim wprowadzi się używanie przyborów do pisania. Pismo ucznia skorzysta, jeżeli będzie ono regularnie ćwiczyło palce, ręce i ramiona przez długi okres fazy wczesnoszkolnej.

Zdolności motoryczne wymagają używania małych mięśni kontrolujących rękę, palce i kciuk podczas wykonywania precyzyjnych zadań. Na rozwój tych umiejętności wpływa codzienne wykonywanie różnych czynności, chociażby takich jak: chwytanie, ubieranie się, jedzenie, wiązanie, cięcie, odrysowywanie, przekręcanie, nawlekane, sklejanie, odbijanie i machanie. Jasne jest, że sprawne rysowanie i płynne, mocne czytelne pisanie zależy od dobrze rozwiniętych zdolności motorycznych.

Jak możemy pomóc dzieciom być „gotowymi” do uczenia się pisania?

Możemy to zrobić poprzez rozwijanie zdolności motorycznych na długo, zanim będą musiały chwycić za przybory do pisania. Stymulacja rozwoju motoryki poprzez gry i zabawy paluszkowe, wpływa także pozytywnie na rozwój mowy i języka.

1. Ćwiczenia doskonalące funkcję stabilizacyjną i manipulacyjną rąk:

*ćwiczenia stabilizacji nadgarstków:

-chwyt masy plastycznej i jej skręcanie(naprzemienny wyprost i zgięcie nadgarstków

-nakręcanie sznurka na rurkę (naprzemienny wyprost i zgięcie nadgarstków)

*ćwiczenia doskonalące łuki dłoni:

-rozciąganie ciastoliny poprzez wykonanie wyprostów palców w stawach śródręczno-palczkowych z odwiedzeniem

-obracanie kulek w jednej dłoni za pomocą kciuka i opuszek palców

-malowanie palcami, siedząc na podłodze(za pomocą farb, pasty do zębów, pianki do golenia)

-wciskanie niewielkich plastikowych elementów za pomocą jednego palca w ciastolinę.

**ćwiczenia mięśni kciuka i chwytu precyzyjnego;*

-wyciskanie dziurek w ciastolinie jedną ręką przez ruch zgięcia kciuka

-rozciąganie gumki recepturki (ręka na blacie stołu) poprzez wykonanie ruchu odwiedzenia kciuka w stosunku do pozostałych palców, które nie przesuwają się w trakcie ćwiczenia

-zbieranie drobnych kulek za pomocą szczypiec(ruch imitujący cięcie nożyczkami)

-obracanie małej kuleczki z plasteliny w trzech palcach.

2.Ćwiczenia manipulacji:

**ćwiczenia wstępne:*

-zabawy pianką do golenia, ciastoliną

-naciskanie dłońmi powierzchnię krzesła

-oddzieranie kawałków papieru

-wyciskanie wody

**ćwiczenia doskonalące wzorce manipulacji:*

-zbieranie monet, klocków, guziczków, spinaczy i ukrycie ich w dłoni

-odrywanie kawałka papieru z gazety i utrzymanie go w dłoni

-przesuwanie koralika po nici

-zapinanie guzików

-odkręcanie małych słoików

-temperowanie kredek

**ćwiczenia rozwijające umiejętność cięcia:*

-zbieranie drobnych przedmiotów za pomocą szczypiec

-tworzenie wzorów za pomocą dziurkacza

-przypinanie klamerek za pomocą kciuka i palca wskazującego

-cięcie narysowanych na grubym papierze linii prostych

-cięcie plastikowych słomek i tworzenie koralików

- cięcie ciastoliny , sznurków
- wycinanie kół z papieru będących kropkami biedronki
- wycinanie narysowanych na papierze figur geometrycznych
- wycinanie kształtów regularnych(serca, gwiazdy) i nieregularnych (psa, człowieka).

3.Aktywności kształtujące prawidłowy chwyt i sprawność rąk:

- ugniatanie, wyciskanie gniotków, piłeczek
- zabawy z papierem(gniecenie, rozdzieranie wg wzoru)
- zabawy z gumkami recepturkami(naciąganie na pojemniki, rozciąganie gumek na palcach)
- zabawy z użyciem kapsli, pchełek, guzików
- zabawy paluszkowe
- zabawy z zakraplaczem
- gry typu bierki, „Operacja”, „Małpki”
- rysowanie połamanymi kredkami

4.Ćwiczenia rozwijające grafomotorykę:

**zabawy paluszkowe(np. „Biedroneczka”, Ślimak”)*

**ćwiczenia i zabawy wpływające na rozwój pisania w aspekcie motorycznym:*

- gra w „łapki”
- odbijanie piłeczki/balonu obiema stronami rakiетки
- nakręcanie zabawek
- wykręcanie żarówek(łokcie oparte o stół)
- malowanie grubym wałkiem po ścianie w kierunku góra-dół, prawo-lewo(zgięcie, wyprost, przywiedzenie, odwiedzenie nadgarstka)
- nawijanie włóczki na kłębek
- wystukiwanie rytmów poszczególnymi palcami
- zabawy pacynkami palcowymi
- rysowanie linii i kopiowanie wzorów

**ćwiczenia wprowadzające do pisania:*

- obrysowywanie szablonów wewnętrznych i zewnętrznych

- kopiowanie rysunków bez odrywania ręki- wiodzenie po wzorze
 - pogrubianie i wypełnianie konturów linią ciągłą
 - wylepianie ciastoliną kształtów liter
 - rysowanie liter na tackach z materiałami sypkimi-ryżem, kaszą manną, piaskiem, mąką.
- Zatem, zapraszam do radosnego trenowania małych paluszków!

Opracowanie:
Małgorzata Ząbik

„Dziecko nieśmiałe w grupie przedszkolnej”

„Dziecko nieśmiałe i zamknięte w sobie jest nie dlatego, że jest mu z tym dobrze, lecz dlatego, że ucieka przed światem, który jest dla niego obcy i groźny”

Obok dzieci, które z dużą łatwością i swobodą nawiązują szybko kontakty społeczne w grupie przedszkolnej, spotykamy również takie, których zachowanie ulega widocznej dezorganizacji. Są to dzieci nieśmiałe. Początkowo nie zauważa się ich, bo są ciche, grzeczne, spokojne. Dopiero później dostrzega się, że stoją na uboczu, są bierne wobec rówieśników i jakichkolwiek zachęt ze strony nauczyciela. Ze względu na przejawianą przez dzieci skłonność do izolacji, unikania kontaktów z innymi dziećmi oraz tzw. „zamykanie się w sobie” w mowie potocznej nazywa się je: samotnikami, odludkami itp. Dzieci te często przejawiają bierność społeczną i określa się je jako asteniczne, zahamowane.

Odwołując się do literatury można globalnie ująć iż zahamowanie psychoruchowe występuje jako jeden z syndromów nieśmiałości. Wg. M. Chłopkiewicz, dzieci zahamowane psychoruchowo można podzielić na cztery grupy:

- pierwszą grupę tworzą dzieci, których charakteryzuje przesadna skrupulatność, staranność w wykonywaniu działań. Niepewność wobec swoich umiejętności wpływa na stany emocjonalne w trakcie wykonywania zadania. Sprawiają wrażenie nieustannie napiętych i niespokojnych. Stronią od nowych osób, nowych sytuacji, ponieważ powodują one, że dzieci stają się ciche i lękliwe. Zazwyczaj bardzo silnie związane z matką.
- drugą grupę charakteryzują dzieci określane jako „uległe”. Są również małomówne, grzeczne, posłuszne. ich nieśmiałość i lękliwość widoczna jest szczególnie w kontaktach z osobami dorosłymi.
- trzecią grupę stanowią dzieci, które charakteryzują się biernością w domu jak i w szkole. Mają poczucie niskiej wartości, nie wierzą we własne siły i umiejętności. Są płaczliwe, apatyczne, powolne, przygnębione. Bardzo mocno reagują na przejawy dezaprobaty i odrzucenia ze strony innych.
- czwarta grupa to dzieci „asteniczne – nadwrażliwe”, które są zazwyczaj bardzo skryte, które nie uzewnętrzniają swoich uczuć i najlepiej czują się we własnym towarzystwie.

Zdaniem A. Lewickiego, omawiając jeden z typów dziecka trudnego – typ dziecka nieśmiałego, cichego lub przewrażliwionego można powiązać jego właściwości

psychiczne z osłabieniem układu nerwowego, którego czynność szybko ulega zahamowaniu.

Rozważając problem dzieci nieśmiałych możemy uznać go jako przypadłość, która pociąga za sobą całą gamę skutków. Nieśmiałość stanowi przyczynę problemów w sferze społecznej, utrudniając kontakty z ludźmi, hamuje ekspresję, jest przyczyną bierności oraz odizolowywania się. Powoduje szereg zakłóceń w sferze poznawczej, zaburząc percepcję, utrudniając koncentrację i myślenie. Zaś w sferze emocjonalnej wyzwała objawy lęklivosti i poczucia zagrożenia. Dziecko nieśmiałe widzi bardzo zniekształcony obraz świata i samego siebie. Wykazuje się niską samooceną i poziomem samoakceptacji. Nieśmiałości dziecka towarzyszą także objawy fizjologiczne tj. trudności mowy i oddychania, niezręczność ruchów, nadmierne pocenie się, suchość w ustach, zmęczenie, bladnięcie lub czerwienienie się.

Dziecko nieśmiałe w grupie przedszkolnej :

- rzadko inicjuje zabawy lub bierze w nich udział,
- nie nawiązuje kontaktów z rówieśnikami w grupie i w przedszkolu,
- lubi przebywać i bawić się sam lub z wyimaginowanymi kolegami,
- rzadko ukazuje swoje uczucia, w większości są one negatywne,
- ma mało wyrazistą mimikę, rzadko się śmieje,
- ma trudności z wyrażeniem tego co myśli i czuje.

Pojawienie się dziecka nieśmiałego w grupie przedszkolnej powinno skłonić nauczyciela do opracowania odpowiednich działań w celu rozbudzenia jego aktywności społecznej:

1. Nieodzownym elementem będzie prawidłowa postawa nauczyciela zapewniająca dziecku poczucie bezpieczeństwa, która ukształtuje pozytywny stosunek do przedszkola.
2. Pomoc dziecku w znalezieniu swojego miejsca w grupie poprzez wykorzystanie metod wychowawczych i zabawy integrujące grupę.
3. Stworzenie bezpiecznego środowiska przedszkolnego.
4. Wspieranie w działaniach rozwijających umiejętności komunikacyjne z rówieśnikami i dorosłymi.

5. Systematyczna współpraca z rodziną dziecka.
6. Powierzanie dziecku odpowiedzialnych funkcji w grupie np. dyżury.
7. Wdrażanie działań mających na celu podniesienie samooceny.
8. Nagradzanie dziecka na forum grupy za wykonane zadania.

Jak rodzice mogą pomóc nieśmiałoemu dziecku?

Pewnie niektórzy rodzice powiedzą, że nieśmiałość ich dziecka nie jest taka straszna, nie przeszkadza im za bardzo, kochają je takim, jakie ono jest itd. Myślę, że taka postawa rodziców jest bardzo potrzebna dzieciom. Warto tylko jeszcze zwrócić uwagę na to, czy nieśmiałość nie okrada dziecka z możliwości życiowych. I chociaż wiele dzieci wyrasta z nieśmiałości, te które stają się nieśmiałymi dorosłymi tracą chyba zbyt wiele. Co zatem mogą zrobić rodzice?

Przyjrzyj się specyfice nieśmiałości swojego dziecka:

Zwróć uwagę, czy twoje dziecko jest nieśmiałe w kontakcie z jedną osobą czy w grupie; czy tylko w nowych, nieznanach czy wszystkich sytuacjach społecznych; czy dziecko ma zahamowania tylko w bardzo określonych sytuacjach (np. telefonowanie, jedzenie w miejscu publicznym, zabawa) czy we wszystkich. Zbadanie specyfiki trudności społecznych dziecka pozwoli określić, jakich umiejętności powinno ćwiczyć.

Modeluj pewność siebie w sytuacjach społecznych

Modelowanie to najbardziej naturalny sposób uczenia się u dzieci. Zatem:

- 1) Pierwszy mów: „Dzień dobry” znajomym i przedstawiaj się;
- 2) Bądź przyjazny do ludzi;
- 3) Praw innym komplementy;
- 4) Pomagaj innym, gdy widzisz taką potrzebę;
- 5) Podejmuj ryzyko i komentuj, jak to ważne (np. „Myślałam, że będzie trudniej”, „Myślałem, że pójdzie mi lepiej, ale przynajmniej wiem co robić następnym razem”); Wszystko to jest trudniejsze, gdy rodzice są nieśmiali (szanse 50%);

Ćwicz w domu sytuacje społeczne trudne dla dziecka (uścisk ręki, patrzenie w oczy, rozmowy z innymi dziećmi i dorosłymi, przedstawianie się itp.)

Unikaj!!!

- 1) Publicznego ośmieszania dziecka;
- 2) Publicznego krytykowania ludzi;
- 3) Poniżania siebie, gdy ci coś nie wyjdzie;
- 4) Poniżania dziecka, gdy mu coś nie wyjdzie;

Ucz umiejętności społecznych jak najwcześniej;

- 1) Organizuj spotkania z innymi dziećmi w domach;
 - 2) Ucz, jak wchodzić w grupę i jak z niej wychodzić;
 - 3) Tłumacz, na czy polega przyjaźń;
 - 4) Całą rodziną ćwiczcie bycie w dobrym kontakcie (uśmianie się, komplementowanie wzajemne, uściski rąk);
 - 5) Proponuj zabawy w ćwiczenie zachowań społecznych poza domem, np w proszenie o pomoc w sklepie, pytanie o drogę, zakupy w lokalnym sklepie, uśmianie się do ludzi, mówienie „dzień dobry” itp.
- Warto zwrócić uwagę, jaką zmianę może przynieść dziecku nauczanie go tak prostego zachowania jak uśmianie się!

Ucz, że istnieje więcej niż jeden sposób patrzenia na sprawy, więcej niż jedno rozwiązanie problemu;

- 1) Porażka uczy, czego mamy nie robić, by osiągnąć to, co chcemy.
- 2) Ucz dziecko poszukiwania rozwiązań, aż znajdzie właściwe (ćwicz w sytuacjach życia codziennego).

Zachęcaj do zmian małymi krokami;

Duże kroki mogą bardzo zniechęcić nieśmiały. Metoda głębokiej wody (np. wysłanie dziecka na obóz) jest dobra tylko wtedy, gdy jesteś pewny pozytywnego rezultatu. Gdy nie – pozwól dziecku wchodzić wolno! Najpewniejszym sposobem pokonania nieśmiałości u dzieci jest pozwolenie im na robienie tak małych kroczków, by częściej doświadczały sukcesu niż porażki, a jest to najbardziej prawdopodobne w zadaniach, w których są dobre.

Pomóż dziecku odkryć zdolności i umiejętności, które czynią go wyjątkowym;

Rozpoznaj zdolności dziecka – najpierw te, które może realizować w samotności. Następnie, stopniowo, pozwól mu się wykazać najpierw w gronie wspierających dorosłych, a potem wśród rówieśników;

Pomóż dziecku nauczyć się radzić sobie z emocjami;

Oczywiście, że należy okazać wsparcie dziecku, gdy mu ciężko, ale warto pamiętać, że im więcej uwagi poświęcamy zachowaniu, tym bardziej je wzmacniamy. Ucz zatem również, że trudne uczucia, jak porażki – to źródło naszej edukacji.

Ucz tolerancji i szacunku dla innych;

Nieśmiałe dzieci są zwykle bardzo krytyczne wobec siebie i innych. Dlatego pokazuj, że ludzie nie muszą być idealni, by być wartościowymi. Im więcej okazujesz wyrozumiałości w stosunku do innych, tym bardziej dzieci będą wyrozumiałe wobec siebie... (i ciebie).

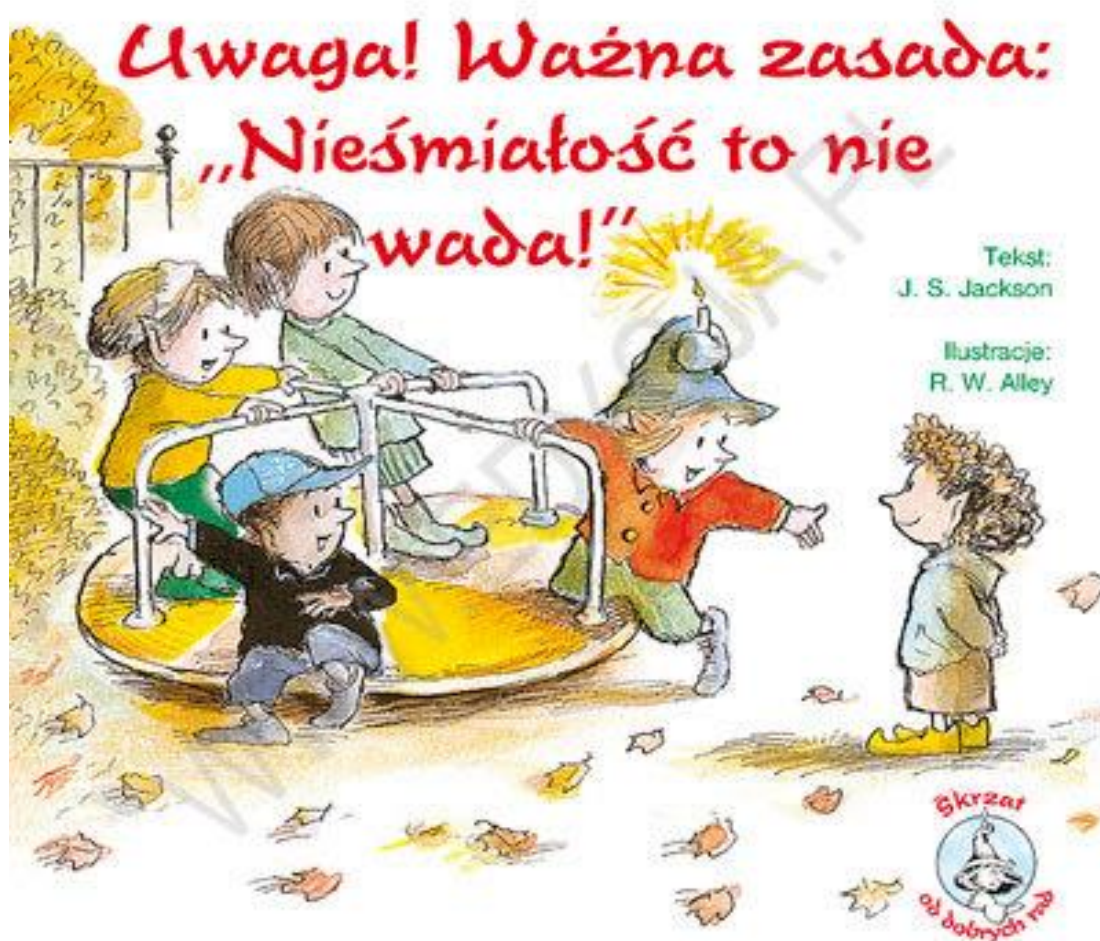
Rozumie używaj etykiety „nieśmiały”

- 1) Zawsze łącz nieśmiałość z czymś pozytywnym („Jesteś nieśmiałym dzieckiem, jak wielu wybitnych ludzi – Einstein, Kidman, Hanks, J. Roberts);

- 2) Nie używaj nieśmiałości, jako wymówki dla dziecka, by nie musiało próbować;
- 3) Podkreślaj inne ważne cechy dziecka, w które naprawdę wierzysz
- 4) Nie używaj etykiety, gdy nie jesteś absolutnie przekonany, że będzie to miało pozytywny efekt;

Zwróć się po profesjonalną pomoc, gdy uznasz, że jest to konieczne lub gdy w rodzinie były przypadki zaburzeń lękowych, depresji czy uzależnień.

Warto też pamiętać, że unikanie kontaktów z innymi jest charakterystyczne dla niektórych poważnych problemów psychicznych dzieci jak zespół Aspergera (całościowe zaburzenie rozwoju, przejawiające się m.in. brakiem zdolności do nawiązywania relacji społecznych, głównie z rówieśnikami), mutyzm wybiórczy (nie odzywanie się do nikogo najczęściej w szkole lub przedszkolu) czy dystymia (łagodniejsza, ale chroniczna forma depresji).

Rola książki w życiu małego dziecka:

- Wspólne czytanie buduje więź emocjonalną rodzica z dzieckiem, tworzy poczucie bliskości i bezpieczeństwa;
- Poprzez czytanie dziecko uczy się kojarzyć fakty, wnioskować i zestawiać przyczynę ze skutkiem;
- Codzienne czytanie wspomaga rozwój mowy poprzez przyswajanie intonacji i melodii języka;
- Czytanie dostarcza wiedzy o otaczającym świecie, ludziach i przedmiotach;
- Kilkuminutowe czytanie spokojnym głosem uspokaja dziecko, pozwala budować poczucie przewidywalności i przynależności do wspólnoty rodzinnej;
- Oglądanie ilustracji usprawnia koordynację wzrokowo – ruchową i stymuluje wzrok dziecka;
- Literatura dostarcza wzorców osobowych, uczy jak mówić o swoich potrzebach i oczekiwaniach wobec innych.

Z przedszkolaka przyszły czytelnik

Wiek przedszkolny to czas najgwałtowniejszych zmian w rozwoju dziecka. Zmienia się jego zachowanie, sposób myślenia i zapamiętywania różnych zdarzeń, a emocje i forma ich wyrażania wpływają na jego reakcje i kontakt z otoczeniem. Umiejętność sprawnego poruszania się, poprawa koordynacji, zrozumiała mowa i poczucie odrębności jako jednostki, uruchamiają naturalną potrzebę samodzielności. Dynamiczny rozwój mózgu prowokuje natomiast potrzebę poznawania nowych rzeczy i sytuacji. Dziecko zaczyna traktować książkę zgodnie z jej funkcją. Wprawdzie nie umie jeszcze czytać, ale z uwagą ogląda ilustrację i potrafi już uchwycić jej istotny sens – zachodzące związki między widzianymi osobami, przedmiotami. Rośnie również stopniowo rola tekstu. Podczas wspólnej lektury znajomego tekstu, dziecko zaczyna śledzić go wzrokiem i „wyręczać” w czytaniu dorosłego, co jest świetnym przygotowaniem do samodzielnego czytania.

Coraz ważniejsza staje się treść utworu i postacie bohaterów, ich losy, zawiązujące się konflikty, przygoda, jej szczęśliwe zakończenie. Ilustracje mogą wzbogacać tekst, ale nie są już ich nieodłącznym, koniecznym elementem.

Wartość czytania książek dzieciom w wieku przedszkolnym:

- Czytanie książek rozwija myślenie, pamięć i mowę dziecka;
- Poprzez czytanie dziecko zdobywa wiedzę o sobie i o otaczającym je świecie oraz rozwija kompetencje poznawcze;
- Książki pomagają dzieciom poznać i nazwać emocje swoje i innych osób, a także rozróżniać świat zewnętrzny od świata odczuć i wrażeń;
- Czytanie uczy wyrażania emocji i radzenia sobie z nimi;
- Czytanie jest dla dziecka czasem relaksu i reguluje emocje z całego dnia;
- Bohaterowie książek dają dzieciom nowe wzory osobowe oraz wskazówki, jak postępować w różnych sytuacjach;
- Czytanie rozwija kreatywność i wyobraźnię dziecka, uczy wyciągania wniosków, porównywania faktów i znajdowania rozwiązań;
- Książka jest świetnym pretekstem do rozmowy z dzieckiem i wyprawy do miejsc związanych z jej tematem;
- Książki pomagają oswoić trudne tematy, uczą komunikować potrzeby i pokonywać lęki.

